

Ph. Tapernoux

De genade van God onderwijst ons

Titus 2

Er is een groot verschil tussen de waarheid volgens de gezonde leer en de vele dwalingen, waardoor de vijand vanaf het begin heeft geprobeerd om het evangelie teniet te doen. Een dienstknecht van God moet de vermaning ter harte nemen, die tot Titus wordt gericht: 'Maar jij, spreek wat de gezonde leer past' (vers 1). Gods Woord wijst de gelovigen de weg tot heiligheid en liefde door de nodige kracht te geven om daarin te wandelen, zonder ons daartoe weer onder de wet te plaatsen. De 'gezonde leer' is het onderwijs dat het belang doet uitkomen van de wandel van de heiligen tot eer van de Heer, door een beroep te doen op hun liefde voor Zijn Persoon en hen eraan te herinneren dat Hij alle rechten op hen verworven heeft. Paulus laat de verschillende groepen waaruit de familie van God bestaat, overeenkomstig hun leeftijd en omstandigheden, de revue passeren en toont het karakter dat hen moet kenmerken.

Oude mannen moeten nuchter zijn

Die nuchterheid vloeit voort uit een eerlijk zelfoordeel voor Gods aangezicht en wordt openbaar in het leven. Daaruit volgt een zekere ernst en eerbaarheid; lichtzinnigheid in onze woorden en misplaatste grappen passen voor geen enkele gelovige, maar zeker niet voor hen die ervaring hebben opgedaan in de school van God en langere tijd in de weg van het geloof hebben gewandeld. Zij moeten *ingetogen* zijn. Dit is de vrucht van een lange gemeenschap met de Heer. Het stelt ons in staat de valstrikken van de vijand te vermijden en de wil te onderscheiden van Hem Die wij moeten dienen. Het 'witte haar' (vgl. Openb. 1:14) is het

zinnebeeld van de wijsheid; men kan wijsheid verwachten bij hen die een lange christelijke loopbaan hebben afgelegd. Als die wijsheid ontbreekt, komt dit doordat zij niet aan de voeten van de Heer zijn gebleven. Ze moet gezond in het geloof blijven (Tit. 2:1), dus het kostbare pand van de waarheid in zijn kracht en zuiverheid bewaren.

Oudere vrouwen als leraressen van het goede

De ‘oude vrouwen’ hebben een plicht te vervullen ten opzichte van jongere zusters, aan wie ze het goede voorbeeld van het geloof moeten tonen in liefde en gehoorzaamheid, door kwaadspreken en verslaafdheid aan de wijn te vermijden. Zij zijn geroepen deze dingen niet in de gemeente, maar in hun huizen te onderwijzen; dat onderwijs vestigt niet de aandacht op henzelf, maar heeft een grote waarde voor God.

De jonge vrouwen lopen gevaar hun huishouden en hun man of kinderen te veronachtzamen, en de tijd te verdoen met doelloos gepraat. Daardoor maken ze dat het Woord gelasterd wordt door de ongelovigen, vanwege de ontrouw in hun gedrag. Dat gebeurde ook nadat David in zonde gevallen was (2 Sam. 12:14).

Een trouwe en godvrezende wandel versiert de leer ‘van God, onze Heiland’ (2:10). Van dit kostbare karakter van onze God moeten wij onophoudelijk getuigenis geven in woord en daad. Wij zijn de getuigen en de dienstknechten van deze God van liefde, Die Zijn genade ten opzichte van alle mensen heeft bewezen door Zijn Zoon te geven om ons te redden. Nadat wij deze onuitsprekelijke gave door het geloof hebben ontvangen, worden wij door Gods genade onderwezen om volgens Zijn gedachten te leven op de plek die Hij ons heeft gegeven.

Jongere mannen

Zij moeten ook ‘ingetogen’ zijn. Als het zelfoordeel in het hart van de gelovigen wordt verwerkelijkt, kan het vlees zich niet openbaren. De inwendige mens wordt bestuurd door het Woord; de lendenen zijn omgord met de waarheid. Titus moest een voorbeeld zijn voor de heiligen, zowel in zijn wandel als in de leer. In de leer moest hij het bewijs geven van ‘onvervalstheid, eerbaarheid, een gezond, onaanvechtbaar woord’ (vs. 7). Dit laatste is belangrijk in onze dagen van verval.

Een gezond woord doet de rechten van de Heer op de Zijnen uitkomen; het leidt tot een gezonde toestand (vs. 2), waarin de ziel zich voedt met Christus en de

nieuwe mens op die manier opgroeit en zich naar Zijn beeld ontwikkelt. De geestelijke gezondheid wordt door de voortdurende toepassing van het kruis op het vlees gehandhaafd, evenals het zelfoordeel voor God. Zo wordt de gelovige sterk en krachtig voor de strijd van het geloof.

De zuivere leer, niet vermengd met dwalingen en menselijke gedachten, is hoogst belangrijk in onze dagen van afval, waarin de godslastering toeneemt. De mens Gods moet zich nauwgezet aan het Woord houden om bewaard en onderwezen te worden, om het recht te snijden en het woord van de waarheid juist voor te stellen (2 Tim. 2:15). Zo zal hij aan de andere dienstknechten van zijn Heer 'op de juiste tijd het hun toegedachte deel van het voedsel' geven (Luk. 12:42). Titus moest ervoor waken dat zijn wandel en leer 'onaanvechtbaar' waren, en degenen die tegenwerkten beschaamd zouden worden.

Slaven

Er worden twee verzen aan de slaven gewijd. Hierin zien we het medeleven voor hen en het grote belang dat God hecht aan hun moeilijke positie. Vaak verandert de genade de uitwendige omstandigheden niet waarin wij leven, hoewel de genade ons redt en tot God brengt. Als de genade ons hierin laat, verschaft zij ons de middelen en de kracht om in alle omstandigheden te wandelen tot eer van Hem die ons heeft vrijgekocht; zodat wij het genot hebben van onze positie voor God en de gezegende relatie waarin de genade ons heeft gebracht. Deze arme slaven, van wie de situatie zo verachtelijk was, konden door hun trouwe en gehoorzame wandel de leer van God, onze Heiland, in alles versieren. Een versiering in een huis is een steen of een ander deel van het gebouw, dat opvalt door zijn schoonheid. Een trouwe slaaf had dit karakter. De vermaningen die tot de slaven worden gericht, zijn in beginsel toepasbaar op allen die in een ondergeschikte betrekking geplaatst zijn. Als men moet gehoorzamen aan onrechtvaardige meerderen, loopt men gevaar op te staan tegen een gezag dat tiranniek en meedogenloos wordt uitgeoefend. Als men de Heer voor ogen houdt, zal men bewaard worden in de weg van gehoorzaamheid en geduld.

Het werk van Gods genade

Na gesproken te hebben over God onze Heiland, geeft Paulus daarna een bewonderenswaardig schilderij van wat Hij in Zijn oneindige genade gedaan heeft voor verloren mensen (vers 11). De genade heeft ons gevonden in een toestand

van absoluut moreel verval; maar ze brengt heil aan allen. Zij biedt alle zondaars een volledige en eeuwige verlossing van de gevolgen van hun zonden aan. Alle hindernissen worden weggenomen door deze goddelijke genade, die zich in al haar rijkdom en volheid heeft willen openbaren aan de mensen. Niet allen profiteren ervan, maar zij staat ons ter beschikking en degenen die haar verwerpen zullen de gevolgen daarvan ondervinden.

De werkzaamheid van de genade wordt ons in dit gedeelte onder drie gezichtspunten voorgesteld:

Als we terugkijken, zien we allereerst de ontvouwing van het werk van de verlossing, dat volbracht is door het lijden en de zoendood van onze Heiland Jezus Christus. Hij heeft Zichzelf gegeven voor onze zonden (2:14). Hij heeft hierdoor de afgrond overbrugd, die ons van een heilig God scheidde; en Hij heeft voldaan aan de eisen van Gods gerechtigheid, door de zonde voor Zijn ogen weg te doen en een eeuwige verlossing tot stand te brengen voor allen die geloven (Hebr. 9:12). Dat bewerkt de genade, en zij biedt het allen aan. In tegenstelling met de wet, die gehoorzaamheid eiste en de overtreder bedreigde met zijn vloek, eist of verwacht de genade niets van ons. Zij komt tot ons met volle handen en brengt ons oneindige zegen. Het geloof grijpt die zegen aan en zij wordt het deel van ieder die ze ontvangt van Godswege. Het geloof dat het heil aanneemt wat Hij aanbiedt, is een gave van Hem, evengoed als de zegeningen zelf. De mens wordt geheel terzijde gesteld, als een schepsel dat onherstelbaar slecht is en geoordeeld is op het kruis. God geeft de gelovigen een nieuw leven, en door de inwoning van de Heilige Geest een nieuwe kracht om te wandelen in gerechtigheid en heiligheid.

Daarna wordt in de tweede plaats de genade beschreven in haar tegenwoordige werking in de harten van hen die het heil hebben aangenomen. Zoals gezegd, richt ze zich tot alle mensen die zij haar heerlijke boodschap aanbiedt, door hun eeuwig heil te schenken; want zij is voor allen verschenen. Daarentegen onderwijst zij alleen de gelovigen, die de zegeningen hebben aangenomen die aan het geloof worden geschonken. De genade onderwijst ons (vs. 12); zij richt zich tot de nieuwe mens, die geschapen is tot goede werken (Ef. 2:10). De werkzaamheid van de nieuwe natuur is tweeledig: zij werkt eerst het veroordelen en het verloochenen van alles wat de werking van het vlees voorstelt, dus 'de goddeloosheid en de wereldse begeerten' (vs. 12). Het vlees begeert alles wat de wereld ons voorstelt; het wenst aan zijn hartstochten te voldoen, zonder zich om God te bekommeren. Het vergeet Zijn Woord en het komende oordeel. De genade onderwijst ons echter om afstand te doen van alles wat onze natuurlijke harten zochten in een weg van eigen wil. Daarna leidt ze ons om te wandelen in de werkzaamheid van het goede; wat het nieuwe leven liefheeft en najaagt, dat wij van God hebben ontvangen.

Zo worden we in staat gesteld om als volgt te leven:

1. **ingetogen**, wat betreft onszelf in de kracht van de waarheid, die de lendenen van de nieuwe mens omgordt en zijn gevoelens bestuurt, door ze op Christus te richten;
2. **rechtvaardig** in onze relaties met andere mensen, doordat we het borstharnas van de gerechtigheid hebben aangedaan (Ef. 6:14);
3. **godvruchtig** wat onze relatie met God betreft.

De wandel van de christen, die onderwezen wordt door de genade die hem het heil brengt, wordt dus gekenmerkt door zelfoordeel, gehoorzaamheid, afhankelijkheid en vertrouwen. Daarvan hebben wij het volmaakte voorbeeld in Christus, de godvrezende Mens bij uitstek. In de 'tegenwoordige eeuw', de tijd van de werkzaamheid van de gevallen mens die in opstand leeft tegen God, door de overste van de macht van de lucht (2 Kor. 4:4; Ef. 2:2), moet het christelijk leven zich ontwikkelen volgens de eigenschappen die hier worden beschreven.

Ten derde vinden wij het toekomstige einddoel van het werk van de genade jegens allen die de voorwerpen ervan zijn. De Heer zal genade en eer (of: heerlijkheid) geven (Ps. 84:12). Wij verwachten de goddelijke bekroning van het werk van Zijn genade. Want bij de komst van de Heer zal de ontplooiing van Zijn macht plaatsvinden ten behoeve van Zijn verlostten. Paulus noemt hier de beide facetten ervan:

- a. 'De gelukzalige hoop', dat is de opstanding van de ontslapen rechtvaardigen en de verandering van de levende gelovigen om opgenomen te worden de Heer tegemoet in de lucht (1 Kor. 15:51-58; 1 Thess. 4:15-18).
- b. 'De verschijning van de heerlijkheid van onze grote God en Heiland Jezus Christus' (vers 13). Zijn majesteit en kracht zullen op de dag van Zijn heerlijkheid geopenbaard worden. Hij zal verschijnen 'te midden van Zijn heilige tienduizenden, om oordeel uit te oefenen tegen allen' (Jud.: 15). Hij zal komen om op die dag verheerlijkt te worden in Zijn heiligen en bewonderd te worden in allen die geloofd hebben (2 Thess. 1:10).

Laten we ons verheugen in dit heerlijke vooruitzicht, en in de verwachting van de vervulling van Zijn beloften de Heer trouw dienen – Die Zichzelf voor ons heeft gegeven, opdat Hij ons zou verlossen van alle ongerechtigheid en voor Zichzelf een eigen volk zou reinigen, ijverig in goede werken (Tit. 2:14).

OudeSporen 2021

